

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnont. os.		Eläintieteen laitos	
Tekijä — Författare Sirpa Uotila			
Työn nimi — Arbets titel Maakotiloiden esiintymisestä lehtomaisissa metsissä ja metsänpohjan eri kerroksissa Hollolan lehtokeskuksessa (EH)			
Oppiaine — Läroämne Eläintiede (morfologis-ekologinen linja)			
Työn laji — Arbets art Pro gradu-työ		Aika — Datum Marraskuu 1988	Sivumäärä — Sidoantal
Tiivistelmä — Referat <p>Tellervo Tuomikoski keräsi vv. 1938-1940 Hollolan lehtokeskuksesta 146 kotilonäytettä yhdeksältä alueelta. Materiaali sisälsi yli 10 000 maakotiloa. Lajeja oli 30, joista <u>Acanthinula aculeata</u>, <u>Vertigo pygmaea</u> ja <u>Vertigo geyeri</u> ovat harvinaisia maassamme.</p> <p>Näytteet olen jakanut neljään metsätyyppiin. Ne on otettu yhdeksän eri puulajin karikkeesta ja neljästä eri metsänpohjan kerroksesta. Aineiston käsittelyssä käytettiin rinnan diversiteetti-indeksiin (H') perustuvaa hajonnan mittausta sekä toisaalta DECORANA ordinaatio-analyysiä (DCA).</p> <p><u>Metsätyypit.</u> MT- ja OMT metsät olivat kotilolajistolton puolesta samankaltaiset. Lehdot erosivat niistä lajiston runsauden ja monipuolisuuden perusteella. VT-metsät poikkesivat täydellisesti muista metsätyypeistä.</p> <p><u>Puiden karikkeet.</u> Suurimmat keskimääräiset laji- ja yksilömäärät näytepaikkaa kohti olivat lehmus- ja pähkinäpensaskarikkeissa, heikoimmat männyllä ja tervalepällä. Puiden karikkeet ryhmiteltiin kotiloiden kannalta erittäin hyviin, hyviin, kohtaisiin ja huonoihin. Ns. "vaateliiden" lajien määrittelyssä toimivat eri metsätyypeissä olevat puiden karikkeet tarkimmin.</p> <p><u>Metsätyypit ja puulajit.</u> Tietyn puulajin karikkeessa oleva kotilolajisto on eri metsätyypeissä useimmiten erilainen. Eräiden puiden karikke ja puun yleiselinympäristö ovat siksi poikkeavia, että ko. puun karikkeessa on eri metsätyypeissä samanlainen kotilolajisto. Metsätyypeille ja puiden karikkeille on luotu kotilolajistoon perustuva prioriteettijärjestys.</p> <p><u>Metsänpohjan kerrokset.</u> Metsänpohjan neljästä kerroksesta oli 136 näytettä. Humus- ja karikkekerros olivat kotilolajistoltaan hyvin samankaltaiset. Karikkekerros oli runsaslajisin ja runsasyksilöisin. Humuskerroksen yksilömäärästä oli kuolleita kuoriyli 50 %, karikke- ja sammalkerroksessa vain 30 %.</p> <p><u>Kotilolajiston suurryhmät.</u> Tutkimusalueen kotilolajit on jaettu viiteen suurryhmään lajin yleisyyden, sen suosiman metsätyyppin ja kariketyypin sekä lajin elinympäristön erityisvaatimusten mukaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ubikvistiset lajit 2. Yleiset lehtoja ja OMT-metsiä suosivat lajit 3. Harvinaiset lehtolajit 4. MT-metsien lajit 5. Kosteikkolajit 			
Avainsanat — Nyckelord kotilot, metsätyypit, puiden karikke			
Asiintymispaikka — Förvaringsställe Eläintieteen laitos, kirjasto			
Muita tietoja — Övriga uppgifter			